

Rácz Tamás Attila (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

A posztszocialista országok pénzügyi rendszerei

A 2008–2009-es pénzügyi és gazdasági világválságot követően jelentősen megszorodtak a pénzügyi rendszerek és a gazdasági növekedés kapcsolatával foglalkozó szakirodalmak. Számtalan kutatás igazolta, hogy a fejlettebb pénzügyi rendszerrel rendelkező országok hosszabb távon magasabb gazdasági növekedésre képesek, illetve arra is bizonyítékot találtak, hogy ez a hatás nem csak hosszabb időintervallumokon áll fent, hanem egy fejlettebb pénzügyi rendszer a válságokból való kilábalást is elősegíti. A téma különösen fontos Magyarország és a többi posztszocialista ország szempontjából is, hiszen ezeknek az országoknak a pénzügyi rendszereinek a 90-es években szinte a nulláról kellett megkezdniük a felzárkózást, mely a mai napig sem sikerült teljes mértékben. Jelen tanulmányban ezeknek az országoknak a pénzügyi rendszereit vizsgálom meg részletesebben. Az elemzés során elsősorban faktor és klaszteranalízisek segítségével azonosítom, hogy a posztszocialista országok pénzügyi rendszereiben mely tényezők hogyan változtak az évtizedek során és milyen sajátos jellemvonásokkal rendelkeztek más országcsoportokhoz képest. Emellett néhány esetben gazdaságtörténeti aspektusból rávilágítok arra, hogy miért különlegesebbek ezeknek az országoknak a közvetítőrendszerei.

Mészáros Mercédesz (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

A nemkonvencionális monetáris politika tőkepiacokra átgűrűző hatásai

A transzmissziós mechanizmust jellemzően a közvetlen monetáris intézkedések dominálják a 2008-as pénzügyi válság óta, miközben e nemkonvencionális monetáris instrumentumok közvetett hatásait még nem térképezték fel teljesszűően a kutatások. A tőkepiaci árazási szokásokat a monetáris politika és a finanszírozási feltételek együttesen határozzák meg mind a tőzsdei, a valuta- és a kötvénypiacokon, amelyeket fő mutatóik volatilitása, tehát a tőzsdeindexek, devizaárfolyamok és hozamprémiumok változékonysága képvisel. Ezzel kapcsolatosan kutatásom célja volt megvizsgálni, hogy a nemkonvencionális monetáris politika alkalmazása milyen nem szándékolt hatást fejtett ki a tőkepiacokon.

Az átgűrűző hatások elemzésére irányuló empirikus modelljeim a volatilitást generáló változók számbavétele során több fontos aspektust megragadnak; a nemzetközi pénzügyi intézmények tevékenységeit dummy változók képviselik, míg az EKB árnyékában tapasztalható korlátozott jegybanki autonómia a gravitációs módszertanhoz hasonló megközelítésben van rögzítve. Az unortodox monetáris eszköztárnak tőkepiaci volatilitásra gyakorolt eltérő hatásait hat eurózónán kívüli, európai kis nyitott gazdaság példáján vizsgáltam, negyedéves adatok felhasználásával, 2007 és 2019 közötti időszakban. Empirikus modelljeim

teljesülését, a hatások azonosítását dinamikus panel regressziós eljárás által teszteltem. A kimért eredmények hasznosnak tekinthetők a folytatódó monetáris lazítás lehetséges jövőbeni hatásainak becslésénél.

Tóth Balázs (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

A 2014-es államszámviteli reform az önkormányzati tapasztalatok tükrében

Az államháztartás számviteli információs rendszerének megújulása az elmúlt évek egyik legjelentősebb reformjának tekinthető. A rendszer fejlesztésétől a közszféra eredményességének, hatékonyságának és transzparenciájának fokozódását várták a döntéshozók. A nemzetközi tapasztalatok alapján kijelenthetjük, hogy az elméleti előnyök nem érvényesültek minden esetben.

Az előadás feltárja azokat az okokat, melyek jellemzően nehezítik a sikeres számviteli reformok létrejöttét, majd bemutatja, hogy hazai viszonylatban miként jellemezhetjük a kulcs tényezőket menedzselését. A kutatás során félig strukturált interjúk segítségével vizsgáltuk az önkormányzati alrendszer tapasztalatait (8 intézmény 18 szakértőjét bevonva), melyek mind az átállást megelőző előkészítő-szakasszal és az átállás időszakával kapcsolatban is tártak fel hiányosságokat. A vizsgálat tárgyát képezte a reform óta eltelt időszak, valamint az új rendszerhez fűződő gyakorlati tapasztalatok is, melyek összevetésre kerülnek más közszférák hasonló reformjaival. A hazai tapasztalatok elemzése után megismerhetővé válnak azok a problémák, melyek jelen vannak az államháztartás számviteli rendszerének üzemeltetésében.

Szládek Dániel (Szegedi Tudományegyetem)

A kifizetési politika forradalma az Egyesült Államokban és Európában

A vállalatok tradicionálisan osztalékfizetés formájában fizették ki eredményük egy részét a tulajdonosoknak. Az 1980-as évektől kezdődően azonban a szabályozási változásoknak (is) köszönhetően az Egyesült Államokban a részvény-visszavásárlások egyre jelentősebb hányadát képezték a teljes kifizetésnek. Az európai országok szabályozása később követte az amerikai példát, kontinensünkön az ezredforduló környékén váltak elérhetővé a vállalatok számára a részvény-visszavásárlások.

Tanulmányomban az elmúlt húsz év vállalati pénzügyi adatai alapján elemzem az amerikai és az európai vállalatok kifizetési politikáját. Bemutatom, hogy miként vált a kifizetési politika domináns formájává a részvény-visszavásárlás az Egyesült Államokban, valamint azt, hogy az európai vállalatok hol tartanak ebben a folyamatban. Panel modellek segítségével arra is kísérletet teszek, hogy a részvény-visszavásárlások értékét befolyásoló tényezőket azonosítsam, az eredmények alapján további kutatási irányokat, eddig megválaszolatlan kérdéseket fogalmazzak meg.